

Täysistunto

Perjantai 10.2.2023 klo 13.00—13.30

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.30.

Puhetta johti puhemies Matti Vanhanen (13.00—13.30).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 659, 668—670, 672—674, 676-681, 683, 695, 698, 699/2022 vp.

3. Välikysymys julkisen talouden velkaantumisesta

Välikysymys VK 7/2022 vp

Pöytäkirjan liite Epäluottamusehdotukset 8.2.2023 Liite 3A

Ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt tehdään päätös Petteri Orpon ym. välikysymyksestä julkisen talouden velkaantumisesta. Keskustelu asiasta päättyi 8.2.2023 pidetyssä istunnossa.

Keskustelussa ovat Petteri Orpo Peter Östmanin kannattamana ja Lulu Ranne Riikka Purran kannattamana tehneet ehdotukset epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle. Ehdotukset on monistettuna jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 3A)

Lisäksi Harry Harkimo on tehnyt ehdotuksen epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle, mutta ehdotusta ei ole kannatettu, joten se raukeaa.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Matti Vanhanen: Ehdotuksista on äänestettävä. Ensin äänestetään Petteri Orpon ehdotuksesta Lulu Ranteen ehdotusta vastaan. Lopuksi äänestetään siitä, nauttiiko valtioneuvosto eduskunnan luottamusta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Pöytäkirja PTK 166/2022 vp

Lulu Ranteen ehdotus ”jaa”, Petteri Orpon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 35, tyhjiä 4; poissa 44 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Lulu Ranteen ehdotuksen.

Luottamuslause valtioneuvostolle ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 85, ei 72; poissa 42 (äänestys 2).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 114/2022 vp
Toimenpidealoite TPA 124/2020 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 37/2022 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 9.2.2023 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Mari Rantanen Mauri Peltokankaan kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hylätään.

Selonteko hyväksyttiin.

Lakiehdotusten hyväksyminen ”jaa”, hylkääminen ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 37; poissa 49 (äänestys 3).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 114/2022 vp sisältyvät 1.—5. ja 8. lakiehdotuksen. Eduskunta pysyi ensimmäisessä käsittelyssä tekemässään päätöksessä hallituksen esitykseen HE 114/2022 vp sisältyvien 6. ja 7. lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpidealoitteen hylkäämisestä. Asian käsittely päättyi.

Puhemies Matti Vanhanen: Päiväjärjestyksen kohdat 5 ja 6 siirretään päiväjärjestyksen kohdan 9 jälkeen.

5. Valtioneuvoston huoltovarmuusselonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 8/2022 vp

Pöytäkirja PTK 166/2022 vp

Lähetekeskustelun päätöksen muuttaminen

Puhemies Matti Vanhanen: Päiväjärjestyksen 5. asiana on lähetekeskustelun päätöksen muuttaminen. Eduskunta on 19.10.2022 päättänyt lähettää valtioneuvoston huoltovarmuusselonteon VNS 8/2022 vp talousvaliokuntaan, jolle tarkastusvaliokunnan, hallintovaliokunnan, liikenne- ja viestintävaliokunnan, maa- ja metsätalousvaliokunnan, puolustusvaliokunnan, sivistysvaliokunnan ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan on annettava lausunto.

Puhemiesneuvosto on 8.2.2023 pitämässään kokouksessa päättänyt muuttaa aiempaa ehdotustaan siten, että hallintovaliokunnan ei tule antaa lausuntoa talousvaliokunnalle, ja ehdottaa, että eduskunta pysyy muilta osin aiemmin tekemässään päätöksessä asian lähettämisestä talousvaliokuntaan, jolle tarkastusvaliokunnan, liikenne- ja viestintävaliokunnan, maa- ja metsätalousvaliokunnan, puolustusvaliokunnan, sivistysvaliokunnan ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan on annettava lausunto.

Yleiskeskustelua ei syntynyt.

Eduskunta päätti muuttaa aiempaa päätöstään siten, että hallintovaliokunnan ei tule antaa lausuntoa talousvaliokunnalle. Muilta osin eduskunta pysyi aiemmin tekemässään päätöksessä.

6. Valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalinen kompassi

Valtioneuvoston selonteko VNS 10/2022 vp

Lähetekeskustelun päätöksen muuttaminen

Puhemies Matti Vanhanen: Päiväjärjestyksen 6. asiana on lähetekeskustelun päätöksen muuttaminen. Eduskunta on 16.11.2022 päättänyt lähettää valtioneuvoston selonteon Suomen digitaalinen kompassi VNS 10/2022 vp liikenne- ja viestintävaliokuntaan, jolle hallintovaliokunnan, sivistysvaliokunnan ja talousvaliokunnan on annettava lausunto.

Puhemiesneuvosto on 8.2.2023 pitämässään kokouksessa päättänyt muuttaa aiempaa ehdotustaan siten, että hallintovaliokunnan ei tule antaa lausuntoa liikenne- ja viestintävaliokunnalle, ja ehdottaa, että muilta osin eduskunta pysyy aiemmin tekemässään päätöksessä asian lähettämisestä liikenne- ja viestintävaliokuntaan, jolle sivistysvaliokunnan ja talousvaliokunnan on annettava lausunto.

Yleiskeskustelua ei syntynyt.

Eduskunta päätti muuttaa aiempaa päätöstään siten, että hallintovaliokunnan ei tule antaa lausuntoa liikenne- ja viestintävaliokunnalle. Muilta osin eduskunta pysyi aiemmin tekemässään päätöksessä.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläintautilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 286/2022 vp

Pöytäkirja PTK 166/2022 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 28/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 286/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle kaivosmineraaliveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 281/2022 vp

Toimenpidealoite TPA 24/2019 vp, 133/2020 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 39/2022 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteista. — Keskustelu, edustaja Essayah.

Keskustelu

13.06 **Sari Essayah kd:** Kiitoksia, arvoisa puhemies! Tämä kaivosmineraalivero on erittäin tarpeellinen tässä muodossa, että meillä pystytään varmistamaan, että näitten kaivosten sijaintikunnat tulevat myöskin sitten saamaan oikeudenmukaisen korvauksen. Tietysti asiantuntijakuulemisissa valiokunnassa keskusteltiin paljon siitä, mikä tuon tason tulisi olla ja onko tämä rojaltimääritys se paras mahdollinen meidän kaivosten rakenteen kannalta, mutta katson, että on äärimmäisen tärkeää, että me pääsimme tässä kuitenkin nyt aloittamaan tällä oikeudenmukaisuutta lisäävällä verolla. Uskon, että tämä kuitenkin määrältään on sentyyppinen, että se ei sinällensä tule vaikuttamaan sitten tähän varsinaiseen toimintaan.

Tässä kaikessahan on kuitenkin tärkeätä se, että ne toimijat, jotka toimivat kaivosalalla, toimivat vastuullisesti, huolehtivat myöskin siitä, että tulevat varmasti huolehtineeksi esimerkiksi kaivosten lopettamisen yhteydessä erilaisista jätteistä ja muusta vastaavasta ja alueen entisöinnistä. Tietenkin tämä, että kaivostoiminnan aikana kerrytetään näille paikallisille toimijoille tätä veroa, varmasti myös omalta osaltaan näitten kaivosten sosiaalista hyväksyttävyyttä kyseisillä paikkakunnilla tulee lisäämään.

Keskustelussa valiokunnassa oli myöskin se, pitäisikö tätä veroa sitten jakaa laajemmalle alueelle, koska monesti kuitenkin sen kaivoksen yhteydessä vaikutukset ulottuvat sitä yhtä kuntaa laajempaan alueeseen, mutta kuitenkin tuossa päädyimme sitten siihen, että tällä lähdemme liikkeelle ja tämä on hyvä tapa huomioida ne haitat, jotka kuitenkin väistämättä myöskin kaivosteollisuudesta tuolle alueelle tulevat. Siinä mielessä tämä hallituksen esitys on hyvä ja järkevä, ja tätä on syytä viedä eteenpäin. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Multala.

Pöytäkirja PTK 166/2022 vp

13.08 Sari Multala kok: Arvoisa puhemies! Tuossa edellä edustaja Essayah jo kertoikin oikeastaan kaikki ne näkökohdat, joita tuolla valtiovarainvaliokunnan verojaostossa esillä oli. Erityisesti keskustelutti laajempi verotuoton jakautuminen alueellisesti, kun monesti on toki niin, että kun kaivos jollakin paikkakunnalla on, niin sitten siitä tulee ja jakautuu laajemmin alueelle esimerkiksi investointeja tiestöön ja niin edelleen. Toki siitä kaivoksesta myös ehkä aiheutuu työllisyysvaikutusta, joka on tietenkin aina positiivinen, kaikkiin niihin alueen kuntiin.

Yhtenä perusteena tälle verolle on pidetty alueellista hyväksyttävyyttä. Niissä keskusteluissa todella oli tämä alueellisesti laajempi jakautuminen. Ehkä osittain aikataulun mutta myös totta kai yksinkertaisuuden vuoksi tässä yhteydessä, kun kyseessä on uusi vero, oli selkeämpää ja yksinkertaisempaa säätää tämä näin, että se tulee nimenomaan sille kunnalle, jossa tämä kaivos sijaitsee. Jatkossa sitten keskusteltavaksi varmasti jää se, kun nähdään, minkälaisia vaikutuksia tällä uudella verolla on, tarvitseeko sitä jollain tavalla muuttaa tai muokata.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Heinonen.

13.09 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Edellä edustajat Essayah ja Multala pitivät hyvät puheenvuorot tästä itse lainsäädännöstä, kaivosmineraaliverosta. Se on tervetullut uudistus, ja on hyvä, että se kohdentuu nyt sinne, missä näitä kaivoksia on.

Kun edellisellä kaudella sain itse vetää asunto- ja ympäristöjaostoa, joka näitä kysymyksiä joutui käsittelemään ja joutui itse asiassa ohjaamaan aika merkittäviä rahoja näiden konkurssiin ajautuneiden kaivosten ympäristöhaittojen korjaamiseen ja ympäristön siivoamiseen, niin silloin nostimme esille keskustelua siitä, ovatko meidän tietynlaiset vakuusmaksut riittävällä tasolla. Ne eivät sitä tällä hetkellä ole. Ne maksut, mitä kaivokset laittavat niin sanotusti odottamaan sitä hetkeä, että tehdään tämä loppuunsaattaminen tai maise-mointi — mistä sitten ikinä halutaankin puhua — eivät ole sillä tasolla, että jos konkurssi tulee, niillä voitaisiin näitä tehdä. Valtio on laittanut miljoonia toistensa perään näiden konkurssiin ajautuneiden kaivosten ympäristöhaittojen korjaamiseen. Tässä on käynyt niin, että voitot ovat menneet maailmalle ja ongelmat ovat jääneet suomalaisille veronmaksajille.

Olen itse pitänyt esillä ajatusta siitä, voisiko meillä olla tässä kaivospuolella vähän tällainen samanlainen kuin on öljynsuojelurahasto, missä kerättäisiin tietyllä logiikalla, esimerkiksi tonneittain, jonkinlaista siivua siitä, mitä sieltä maasta otetaan, tällaiseen yhteiseen suojarahastoon, josta sitten voitaisiin näitä sotkuja siivota siinä vaiheessa, kun yhtiö ei niitä syystä tai toisesta pysty maaliin viemään. Täällä on hetken kuluttua puheenvuoro myös talousvaliokunnan puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasosella, ja voisin häneltä kysyä, nousiko teillä käsittelyn yhteydessä esille tämä kysymys, millä tavalla voisimme vastuullisemmin vastuuttaa myös kaivosyhtiöitä näistä jälkihoidoista.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Niemi.

13.12 Veijo Niemi ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kyseessä on todellakin hyvä uudistus siinä mielessä, että nyt vihdoin ja viimein niille paikkakunnille, missä tätä kaivostointia on, tulee myöskin se hyöty.

Pöytäkirja PTK 166/2022 vp

Tällä hetkellä sanoisin hyvin ikävänä tosiasiana sen, että esimerkiksi meillä Pirkanmaalla on ollut sellaista kaivostoimintaa, mikä on loppunut, lopetettu — kaivosfirma on häipynyt, niihin kaikkiin syvimpiin kuiluihin on haudattu kaikki mahdolliset ongelmajätteet ja niitä mahdollisesti ei pystytä edes isoillakaan kustannuksilla poistamaan sieltä. Eliikä on hyvin tärkeä asia tulevaisuudessa, että myös valvotaan, että ei tehdä tällaista ympäristökosta. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Myllykoski.

13.13 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Nyt on pakko todeta, että edustaja Heinosa oli erittäin hyvä perjantaihuonevuoron avaus. [Timo Heinonen: Kiitos!]

Eli juuri tähän pitääkin kiinnittää huomiota jatkossa, sillä nimenomaan kysymys on siitä, että aloittava kaivos tai sitten yleensä jo konkurssiin kertaalleen taikka kahteen kertaan mennyt kaivos otetaan uudelleen käyttöön, ja silloin tapahtuu juuri niin kuin tässä edustaja edellä toi esille, eli niistä tulee näitä jätteensijoituspaikkoja. Ja siinä mielessä juuri tällainen yhteinen, niin sanottu öljyrahaston kaltainen varaus ympäristörahaston nimellä olisi erittäin hyvä.

Nythän kyllä meillä lainsäädäntö edellyttää, että kaivoksien on sitten varattava rahaa jälkihoitoon, eli kyllä meillä on se puoli yksittäisen kaivoksen osalta. Mutta kaivostoiminta on erittäin pitkäjänteistä ennen kuin sieltä rupeaa rahaa tulemaan, jotta se ennallistaminen voidaan tehdä.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Grahn-Laasonen.

13.14 Sanni Grahn-Laasonen kok: Arvoisa puhemies! Kaivosmineraalivero on tervetullut ja tarpeellinen, ja se on osa laajempaa kaivostoiminnan sääntelyä kehittävää kokonaisuutta, jota eduskunnassa on parhaillaan työstyetty. Kaivoksiin vaikuttaa moni lainsäädäntö, ja varsinainen kaivoslakimietintö talousvaliokunnasta valmistui eilen ja on ensi viikolla todennäköisesti sitten täällä keskustelussa ja tarkemmassa käsittelyssä.

Tämä kaivossääntelyhän on vaikeaa lainsäädäntöä tehdä, koska siinä on niin moneen suuntaan huomioitavia tärkeitä näkökulmia. Se, mihin talousvaliokuntakin pyrkii ja mihin uskon, että tämä kaivosmineraaliverokin osaltaan pyrkii, on se, että löydämme tasapainoisen lainsäädännön, jossa vastuullinen, ympäristövastuunkin kantava kaivostoiminta on Suomessa mahdollista ja jossa löydetään tasapaino ympäristönsuojelun ja toisaalta välttämättömien mineraaliraaka-aineiden saatavuuden turvaamisen ja yleisen hyväksyttävyyden, ennen kaikkea paikallisen hyväksyttävyyden, välillä.

Talousvaliokunta piti myös välttämättömänä lisätä kaivoslakiin pykälää, jotka vahvistavat kansallisen turvallisuuden näkökulmaa, eli kaivoslupa ja myös malminetsintä voidaan tarvittaessa estää, jos toiminnan arvioidaan vaarantavan maanpuolustusta, huoltovarmuutta, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimintaa tai muuta näihin rinnastettavaa kansallisen turvallisuuden etua.

Edustaja Heinonen kysyi, onko huomioitu näkökulmia, joita tässä keskustelussa on noussut esiin, jotka myöskin osaltaan siis liittyvät tähän ympäristövastuuseen ja sen kantamiseen koko sen kaivostoiminnan elinkaaren ajan. Kyllä, on huomioitu. Tämä on kokonaisuus, johon liittyy myös ympäristönsuojelulaki ja myös jatkotyö, jota kaivoslainsäädännössä edelleen tehdään muun muassa kaivosjätteiden käsittelyn sääntelyn kiristämiseksi ja

Pöytäkirja PTK 166/2022 vp

tehostamiseksi. Talousvaliokunta katsookin, että kaivoslainsäädännön uudistaminen ei lopu tähän hallituskauteen eikä näihin parannuksiin, vaan me teimme myös lausumia, joilla edellytämme jatkotyöstöä ja sitä, että tämä sääntely kehittyy edelleenkin, jotta Suomessa on edellytyksiä hyväksyttävään, vastuulliseen kaivostoimintaan ottaen huomioon se, että mineraalit ovat välttämättömiä esimerkiksi vihreän siirtymän kannalta ja Suomi tai Eurooppa ei voi olla riippuvainen kolmansista maista. Tämän meille osoittivat Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja myös muut geopoliittiset kehityskulut. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Holopainen, Mari.

13.17 Mari Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! On tärkeää, että kaivosmineraalivero etenee. Veron taso on kuitenkin liian matala, ja meidän vihreiden tavoitteena on jatkossa kehittää sitä kansainvälisesti vertailukelpoiseen suuntaan, jotta myös Suomi saa ainutkertaisista luonnonvaroista riittävän korvauksen. Kun tämä meidän kaivoslakijärjestelmä on kehittynyt tällaisen valtauseriaatteen ympärille, jossa ensimmäinen varaaja saadessaan kaivosluvan saa pitää mineraalit ja niistä koituvan arvon, niin on äärimmäisen tärkeää, että valtio siinä järjestelmässä huolehtii riittävästi verotuksen tasosta.

Toinen pieni muutos, joka taas siellä kaivoslain puolella on tehty, on tämä varausmaksu, joka meidän nähdäksemme on myös varsin matala, joten kuten puheenjohtaja tässä totesi, me tarvitsemme kaivoslainsäädännön osalta jatkokehittämistä näiden jätevastuiden ja ympäristövastuiden osalta, joihin valiokunta otti kantaa ja joita se nosti esiin myös sitovissa lausumissa. Ainakin oman puolueeni näkökulmasta myös verotuksen tasoon liittyviä korjauksia tulee tehdä jatkossa.

Minusta on hyvä esitys, että myös naapurikunnat voisivat hyötyä tästä verosta, ja naapurikunnilla pitäisi olla myös paremmat vaikutusmahdollisuudet siihen, mikä tämän alueen elinkeinostrategia on. Esimerkiksi Saimaan alueella on varsin suuri huoli tällä hetkellä siitä, että malminetsintävarauksia tehdään todella kiihtyvään tahtiin, ja ne myös luovat epävarmuutta esimerkiksi alueen matkailuinvestoinneille. Ja tähän ei koske koskaan pelkästään yhtä kuntaa, vaan se on useamman kunnan asia.

On hienoa, että nyt valiokunnassa saimme tehtyä tiettyjä räikeimpiä epäkohtia koskevat korjaukset, joita olemme nostaneet esiin jo pitkään. Näin ollen pystytään puuttumaan kansallisen turvallisuuden ja huoltovarmuuden kysymyksiin jatkossa. Tämä mineraaliverotusta koskeva kokonaisuus on kuitenkin tärkeä askel siinä, että Suomi saa jonkun korvauksen uusiutumattomista luonnonvaroista. Sitä kannattaa nyt edistää.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Sirén.

13.20 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! Täällä on useampaan otteeseen viitattu tähän kaivoslakiin ja tähän kokonaisuuteen, josta tämä kaivosmineraalivero on yksi osuus. Kaivostoiminnan sääntelyyn liittyy todella paljon erilaisia odotuksia, ja sitä seurataan suurella mielenkiinnolla. Nämä odotukset ovat isolta osin myös vastakkaisia, ja niitten yhteen sovittelu edellyttää lainsäätäjiltä tasapainoilua vastuullisen kaivostoiminnan edistämiseksi.

Mutta tämä kaivosmineraalivero on varsin laajasti yhteisen näkemyksen mukainen, mikä on hyvä lähtökohta. Me ollaan hyvin laajasti yli puoluerajojen sitä mieltä, että on saatava kohtuullinen korvaus uusiutumattomien luonnonvarojen käytöstä. Kysymys on mei-

Pöytäkirja PTK 166/2022 vp

dän kaikkien yhteisistä Suomen luonnonvaroista, ja kun niitä kaivostoimintaan käytetään, niin on tietenkin oikein ja kohtuullista, että meidän uusiutumattomien luonnonvarojen käytöstä tänne Suomeen myös kohtuullinen korvaus saadaan.

Suomella on kaikki mahdollisuudet edistää tällaista vastuullista kaivostoimintaa. Tämä on ala, johon liittyy myös maailmanlaajuisia huomiota, koska niin kuin talousvaliokunnan puheenjohtaja tuossa totesi, niin tätä vihreää siirtymää, tätä energiamurrosta ei ole mahdollista toteuttaa ilman kaivosmineraaleja. Ja Suomessa on hyvät mahdollisuudet, kaikki edellytykset sille, että kehitetään nimenomaan vastuullisista lähtökohdista tätä alaa ja tätä toimintaa. Sen on tämän kokonaislainsäädännön lähtökohtanakin oltava.

Sitten tähän kaivostoimintaan on isona kysymyksenä liittynyt hyväksyttävyyden erityisesti siellä paikallisesti. Tätä hyväksyttävyyttä ilman muuta helpottaa se, että tämän kaivosmineraaliveron kautta pystytään osoittamaan myöskin sinne paikallisesti tätä korvausta niitten luonnonvarojen käytöstä.

Tämä lainsäädäntö on viilautunut eduskunnan käsittelyssä hyvään suuntaan, ja on hienoa, että on laaja yhteisymmärrys tästä, että tämä vero halutaan ottaa käyttöön.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kemppi.

13.23 Hilikka Kemppi kesk: Arvoisa herra puhemies! On erittäin hyvä, että tämä kaivosvero tulee vihdoinkin käyttöön, nimittäin tälläkin hetkellä mineraaleja kaivetaan, mutta siitä eivät hyödy paikalliset toimijat. Ajattelen, että tämä kaivosveron jakosuhte, se, että kunta saa enemmistön eli 60 prosenttia tästä verosta ja valtio 40 prosenttia, on varsin terve, nimittäin kyllähän se nimenomaan on niin, että paikallisen toiminnan tulee korostua kaivosveroa määriteltäessä.

On ilmiselvää, että vihreän siirtymän kohdalla me tarvitsemme näitä mineraaleja, ja sen takia tulee tehdä reilut pelisäännöt mineraalien kaivamiselle. Ajattelen, että kuitenkin tätä isompaa uudistusta tulee jatkaa, niin kuin eduskunta onkin jatkamassa, ja esimerkiksi kunnille tulee saattaa oikeus lausua kaivoksen sijainnista, niin että sillä ei haitata elinkeinotoimintaa, kuten matkailutoimintaa, vaan pystytään rinnakkain toimimaan näiden eri elinkeinojen kanssa. Kunnilla tulee olla oikeus kaavoituksen kautta päättää, onko tämä kaivostoiminta mahdollista vai ei.

Kaivosala on menossa erittäin terveeseen suuntaan, ja pidän tätä veroa merkittävänä tässä kohtaa, että saamme sen voimaan.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Vähämäki.

13.24 Ville Vähämäki ps: Kunnioitettu puhemies! Ihan lyhyesti: Tämä on ilon ja onnen päivä kaivospaikkakunnille. Tämä tuotto tulee olemaan noin 25 miljoonaa, josta 15 miljoonaa menee kunnille, 10 miljoonaa valtiolle. Ensimmäiset tuotot tulevat vuonna 25 sinne kaivospaikkakunnille, tämä on huomioitavaa. Sitten kun saadaan ensimmäisiä kokemuksia vuonna 25—26, voidaan lähteä kehittämään tätä mallia sitten edelleen eteenpäin ja katsoa niitä tuottotasoja myöskin. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirja PTK 166/2022 vp

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 281/2022 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpideoitteiden hylkäämisestä. Asian käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta ja eräksi muiksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 310/2022 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 40/2022 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu, edustaja Räsänen.

Keskustelu

13.25 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Tässä esityksessä yleishyödyllistä toimintaa harjoittaville järjestöille ja uskonnollisille yhdyskunnille annetaan oikeus saada palautuksena hankintaan sisältyvä arvonlisävero sellaisista tavaroista, joita viedään yhteisön ulkopuolelle osana siellä harjoitettavaa hyväntekeväisyys- tai avustustoimintaa. Tämä esitys on hyvä ja yksimielisesti hyväksytty ja mielestäni myös aika ajankohtainen, jos ajatellaan vaikka sitä katastrofitilannetta, joka Turkissa on tällä hetkellä menossa.

Nämä järjestöt nostivat sen huolen tämän esityksen käsittelyn yhteydessä, että verottomuuden edellytyksenä oleva toiminnan jatkuvaluonteisuus oli ikään kuin epäselvästi ilmaistu. Todettiin, että näitä jatkuvaluonteisuuden kriteereitä olisi hyvä selvittää. Ilolla pänin merkille, että tässä valiokunnan mietinnössä todetaan, että tämä palautusoikeus koskisi myös kertaluonteista materiaaliapua tietyn katastrofin uhreille silloin, kun katastrofiavun antaminen on osa järjestön säännönmukaista toimintaa, jolloin se soveltuisi myös niihin tilanteisiin, joissa mennään sitten antamaan katastrofiapua, kun se kuuluu tämän järjestön vakiintuneeseen toimintaan.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 310/2022 vp sisältyvät 1.—4. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 291/2022 vp
Lakialoite LA 24/2022 vp

Pöytäkirja PTK 166/2022 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 25/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 220/2021 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 220/2021 vp

Hallituksen esitys HE 231/2022 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 26/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä laiksi sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 175/2022 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 25/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaivoslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 126/2022 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lääkelain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 314/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 45/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 14.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 166/2022 vp

15. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 14.2.2023 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola